

Izobraževanje za prihodnost slovenskega gozdarstva

O tem kaj v bistvu pomeni izobraževanje za posameznika in skupnost, kakšne oblike ter metode obsega, se definicije v strokovni literaturi razlikujejo. Večja enotnost lahko zasledimo v mnenju, da za izobraževanje ne zadošča le obdobje, ki ga prebijemo v šolskih klopih. V poročilu mednarodne komisije o izobraževanju za 21. stoletje - Učenje. skriti zaklad (izdalo Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije v letu 1996) so Jacques Delors in soavtorji zapisali, da naj bi izobraževanje za prihodnost teko v štirih glavnih smereh: Učiti se, da bi vedeli, učiti se, da bi znali delati, učiti se, da bi znali živeti v skupnosti in učiti se biti. Kaj lahko

te usmeritve pomenijo za prihodnost slovenskega gozdarstva?

- **Učiti se, da bi vedeli:** Gozdarstvo je veda in stroka, v kateri je treba predvsem veliko vedeti in nenehno odkrivati, da lahko razumemo, kaj in koliko lahko v občutljivem gozdnem ekosistemu sploh počnemo, da ne kršimo temeljnih načel trajnosti, sonaravnosti in mnogonamenskosti gozdov. To slovenski gozdarji spoznavamo v gozdarskih izobraževalnih ustanovah od srednje do fakultetne in podiplomske stopnje. Že sedaj, bolj pa v prihodnosti, bo potrebno odkriti in pridobiti več znanja na področju vseh vlog gozdov z večjim poudarkom (kot doslej) na nelesnih proizvodnih vlogah ter ekoloških in socialnih vlogah. Prav tako se kaže potreba po neformalnem izobraževanju odraslih z vsem bogastvom oblik in metod.

- **Učiti se, da bi znali delati:** V slovenskem gozdarstvu imamo tri dejavnike, ki delujejo v gozdu: javno gozdarsko službo, izvajalsko (poslovno) dejavnost in lastnike gozdov. Neposredno dejavnost v gozdu usmerja javna gozdarska služba, dela sama pa so v rokah izvajalskih podjetij in velika množice lastnikov gozdov. Na okrogli mizi o poklicih v gozdarstvu v Postojni 8. 5. 1998 smo slišali, da ima le 17 % delavcev v gozdarskih podjetjih poklicno izobrazbo. Pri lastnikih gozdov usposobljenost za delo v gozdu odseva v podatkih o nesrečah pri delu v gozdu, ki so številne in mnoge med njimi smrtne. Skozi roke lastnikov gozdov greta tudi nega in obnova gozdov kot dolgoročno vlaganje in denar, ki ga lastnikom za ta dela daje država. Del lastnikov gozdov je ekonomsko odvisen od dohodka, od gozda in mora znati z njim gospodariti po načelih in metodah gozdarske stroke. Ob teh dejstvih se zdi pomen usmeritve učiti se, da bi znali delati, za prihodnost slovenskega gozdarstva celo usoden in slovensko srednje in poklicno gozdarsko šolstvo zelo potrebno. Zahtevna naloga neformalnega izobraževanja lastnikov gozdov pa je naložena tudi Zavodu za gozdove Slovenije, ki je s svojo organizacijsko in terensko razpršenostjo lastnikom najbližji. To je naloga, za katero se mora strokovni kader Zavoda za gozdove usposabljači, pri čemer je poleg strokovnega važno tudi usposabljanje za delo z ljudmi.

- **Učiti se, da bi znali živeti v skupnosti:** Prihodnost narekuje gozdarjem v javni gozdarski službi, da mnogo bolj kot v preteklosti stopijo v javni prostor, ob bok drugim strokam in dejavnostim. Potreben je nenehen dialog z javnostjo in zato tudi znanje in veščine za nastopanje v javnosti. Poleg strokovnega znanja postaja pomemben tudi razvoj človeških kakovosti, ki jih šolski sistem ne razvija.

- **Učiti se biti.** To je bistvo smisla izobraževanja za posameznika, ki naj bi vsakemu dalo razvoj vseh njegovih potencialov, vidnih in skritih, na strokovnem in osebnem področju, kar pomeni tudi razvoj skupnosti, v kateri posameznik dela.

Kje naj torej iščemo in izkopavamo »skriti zaklad« izobraževanja za prihodnost slovenskega gozdarstva?

Izkopavati ga moramo v državnem sistemu, da bo zagotavljal ustrezno sistemsko ureditev - predpise ter finančne in kadrovske vire. Iškat ga moramo v ustanovah in organizacijah v gozdarstvu, da bodo vodilni v njih postavili izobraževanje med pomembne naloge. Tudi v šolskih ustanovah je treba pobrskati za njim, da se bodo prilagajale novim potrebam tako z vsebinami kot tudi z oblikami in metodami. Učenje - skriti zaklad pa moramo poiskati tudi v vsakem posamezniku, torej v vsakem izmed nas, ki se ponajam z gozdarsko diplomato ali spričevalom katerekoli stopnje, kot spoznanje, da moramo svoje strokovno znanje, strokovno zavest in kakovost nenehno negovati in razvijati ter za to nameniti tudi svoj lastni trud in čas.

Tone LESNIK